

Smaad tot in de dood

In de hitte van de dag hing de Heer aan het kruis onder de blikken van Zijn vijanden met hun vernederingen, op een pijnlijke manier die al onze voorstellingen te boven gaat. Bij de lichaamspijnen komen nog veel groter de pijnen van Zijn heilige ziel. In de drie uren van duisternis kwam de vuurgloed van het Goddelijke oordeel in de plaats van het venijn uit de monden van de mensen. 'Veel varren hebben Mij omsingeld, sterke stieren van Basan hebben Mij omringd. Zij hebben hun mond tegen Mij opgesperd, als een verscheurende en brullende leeuw. Ik ben uitgestort als water, en al Mijn beenderen hebben zich vaneen gescheiden; Mijn hart is als was, het is gesmolten in het midden van Mijn ingewand. Mijn kracht is verdroogd als een potscherf, en Mijn tong kleeft aan Mijn gehemelte; en gij legt Mij in het stof des doods' (Ps. 22:13-16).

Hoe aangrijpend is deze schildering van lichamelijk leed en van zielenlijden van de Heer aan het kruis, uit Zijn eigen, heilige mond! De vernedering die Hem in deze ogenblikken trof, is in onze ogen zo bijzonder verwerpelij, omdat zij zich daarvoor al over de gebonden Heer uitstortte, maar nu ook voor de gekruisigde Christus niet ophield. Daarbij schijnen, met uitzondering van enkel weinige getrouwen die bij het kruis van de Heer Jezus stonden, allen die tegenwoordig waren aan de spotternij te hebben meegedaan – het volk, de oversten, de soldaten en de misdadigers die met Hem gekruisigd waren. Later zullen we zien dat zelfs de schrik van de drie uren van duisternis niet voldoende is om hen de mond te laten houden.

Grote menigten van mensen die vanwege het feest uit alle delen van het land naar Jeruzalem samengestroomd waren, kwamen voorbij Golgotha en zagen dit schouwspel. Maar of ze daar nu stonden en toekeken, of voorbijgingen – de Man van smarten Die daar aan het kruis hing, was voor hen alleen maar een Voorwerp van lastering, hoon, spot en smaad.

Veel mensen die vanwege het feest uit alle delen van het land naar Jeruzalem gekomen waren, zagen op Golgotha de kruisiging van de Heer Jezus. 'Allen die Mij zien, bespotten Mij; zij steken de lip uit, zij schudden het hoofd', lezen wij in Psalm 22:8. Hoe volkomen is het Woord van God! Wat we daar lezen, vindt hier plaats: 'En zij die voorbijgingen, lasterden Hem, zij schudden hun hoofden en zeiden: Gij, Die de tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt, verlos Uzelf!' (Matth. 27:39-40a). Dit was ook al in het nachtelijk proces het onderwerp geweest van hun vals en niet overeenstemmend getuigenis. Wat een overmoed om deze woorden opnieuw naar voren te brengen! Hier wordt vervuld wat we lezen in Psalm 56: 'De ganse dag verdraaien zij Mijn woorden; al hun gedachten zijn tegen Mij ten kwade' (vs. 6).

'Als Gij Gods Zoon zijt, kom af van het kruis'. Dit was al in het begin van het leven van de Heer de taal geweest die nawerkte in satans dienaren, in de zonen van de ongehoorzaamheid. 'Ook de oversten met hen beschimpten Hem' (Luk. 23:35). 'Die in de poort zitten, praten van Mij' (Ps. 69:13). 'Deze schare, die de wet niet kent, is vervloekt' (Joh. 7:49), hadden ze bij een vroegere gelegenheid gezegd, maar hier maakten zij zich één met het door hen zo verachte volk. De geringschatting van de Heer had Pilatus en Herodes tot vrienden gemaakt, en zo was het ook met het volk en zijn oversten.

We lezen zelfs: 'En evenzo ook de overpriesters met de schriftgeleerden en oudsten zeiden spottend: Anderen heeft Hij verlost, Zichzelf kan Hij niet verlossen' (Matth. 27:41-42a). Wat had het te betekenen dat ze zich niet luidkeels in lasteringen te buiten gingen – zij spotten

onder elkaar – of niet in het openbaar het hoofd schudden, maar alleen maar de neus optrokken, zoals er letterlijk staat? De gemeenschap werkt des te afstotelijker als ze zich meer in het doorschijnende gewaad van sluwe berekening hult.

‘Anderen heeft Hij verlost, Zichzelf kan Hij niet verlossen’, zeiden ze. Korte tijd geleden hadden ze nog de uit de doden opgewekte Lazarus (het volledig bewijs dat Hij ‘anderen gered’ had) uit de weg willen ruimen, omdat veel van de Joden om hem heengingen en in de Heer geloofden. Nu echter, nu ze meenden het doel van hun wensen te hebben bereikt, geven ze het in cynische openhartigheid toe dat Hij anderen gered heeft. Zou Hij Zichzelf niet hebben kunnen redden? Wij weten wel beter. En we bewonderen Hem, onze Heiland, Die Zijn macht daarvoor niet gebruikte.

‘Anderen heeft Hij verlost, Zichzelf kan Hij niet verlossen’ – wat een woorden! Om anderen te kunnen redden kon Hij Zichzelf niet redden. Hij wist dat er geen andere weg was om de arme, zo diep gevallen mens uit de ellende van de zonde te kunnen terugbrengen aan het Vaderhart. Net zoals de knecht in Exodus 21, zei Hij: ‘Ik heb Mijn Heer, Mijn vrouw (de Gemeente) en Mijn kinderen (individuele gelovigen) lief, Ik wil niet vrij uitgaan’ (vs. 5). Hij wilde niet Zichzelf verlossen, en Hij kon dat niet als Hij u en mij moest redden. Hij was gekomen om te zoeken en te redden wat verloren was, niet om iets voor Zichzelf te zoeken, ‘maar om te dienen, en Zijn leven te geven tot een losprijs voor velen’ (Mark. 10:45).

‘Anderen heeft Hij verlost, Zichzelf kan Hij niet verlossen. Als Hij Israëls Koning is, laat Hij nu afkomen van het kruis en wij zullen Hem geloven’. Zo hadden de leiders van het volk van het begin af gesproken. ‘Een boos en overspelig geslacht verlangt een teken, en het zal geen teken gegeven worden dan het teken van Jona, de profeet’, heeft de Heer meer dan eens tot hen gesproken (Matth. 12:39; 16:4). Maar wij weten dat zij met dit teken geen genoegen namen, want toen de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten in het hart van de aarde (d.w.z. in het graf) geweest was, zoals eenmaal Jona in de buik van de grote vis, toen zagen ze, maar ze geloofden niet. Ze namen liever hun toevlucht tot omkoping en leugen, terwijl ze de Joden tot op de huidige dag bedrogen over de door henzelf erkende waarheid van Zijn opstanding.

De Heer zegt tegen Thomas: ‘Zalig zij die niet gezien hebben, en (toch) geloofd hebben’ (Joh. 20:29b). Voor deze schriftgeleerden ging nu het woord in vervulling: ‘Ziende zult gij zien en geenszins bemerken’ (Matth. 13:14b). Hun totale schrikbarende blindheid wordt openbaar als zij nu een woord uit de Schriften aanhalen, zonder zich bewust te zijn dat de Psalmist het de *vijanden van Israël* in de mond legt: ‘Hij heeft op God vertrouwd; laat Hij Hem nu verlossen, als Hij lust aan Hem heeft!’ (Matth. 27:43; vgl. Ps. 22:9). ‘Met een doodsteek in Mijn beenderen honen Mij Mijn tegenpartijders, als zij de ganse dag tot Mij zeggen: Waar is Uw God? (Ps. 42:11). Niets kan ons beter de gevoelens weergeven van Hem Die zó bespot is.

De maat van de vernedering wordt nog groter als nu ook soldaten en de met Hem gekruisigde boosdoeners het goddeloze voorbeeld van het volk en zijn oversten volgen. Hij echter, onze geliefde Heer, roept in de Geest uit: ‘O, HEERE, hoe zijn Mijn tegenpartijders vermenigvuldigd; velen staan tegen Mij op. Velen zeggen van Mijn ziel: Hij heeft geen heil bij God (...) Doch Gij, HEERE, zijt een Schild voor Mij, Mijn Eer, en Die Mijn hoofd opheft’ (Ps. 3:2-4) en: ‘Laat af, en weet, dat Ik God ben; Ik zal verhoogd worden onder de heidenen, Ik zal verhoogd worden op de aarde’ (Ps. 46:11).